

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију 13.09.2019, Наставно научно веће Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Др Уна Поповић, доцент за ужу научну област Филозофске науке, 19.06.2015, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, председник комисије; • Др Жељко Радинковић, виши научни сарадник за ужу научну област Друштвене науке – Филозофија, 27.05.2019, Институт за филозофију и друштвену теорију, Универзитет у Београду, члан комисије; • Др Дамир Смиљанић, редовни професор за ужу научну област Филозофске науке, 21.03.2017, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, ментор.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Немања (Михаило) Мићић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 04.10.1988. године, Шабац, Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду Филозофија, Дипломске академске студије – мастер Мастер професор филозофије</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија Година уписа: 2013. Докторске студије: Филозофија</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: —</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: —</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Наративни метод у савременој филозофији језика

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација под називом *Наративни метод у савременој филозофији језика* кандидата Немање Мићића обимом обухвата 443 странице (895 фуснота, 174 библиографска уноса).

Дисертација се састоји од насловне стране, кључне документације, садржаја, извода на српском и енглеском језику, посебних поглавља и литературе. Дисертација не садржи илустрације, графиконе и табеле.

Дисертација је подељена на четири поглавља, након којих следе закључна разматрања: 1. *Уводна разматрања: нарација као легитиман метод?* (стр. 11-63); 2. *Постструктуралистички модел нарације – постмодерна и деконструкција* (стр. 64-191); 3. *Херменеутичко-феноменолошки модел нарације* (стр. 192-304); 4. *Аналитички модел нарације* (стр. 305-425). Закључна разматрања су на стр. 426-429.

Сва четири поглавља подељена су на потпоглавља. Прво поглавље обухвата три потпоглавља: 1.1 *Језичка животиња, homo fabulans и homo narrans као лица језика*; 1.2. *Бронзано небо Хомеровог света: статус наратива у антици*; 1.3. *Од филозофије језика ка језику филозофије*. Друго поглавље обухвата шест потпоглавља: 2.1. *Шуштање језика након смрти аутора*; 2.2. *Наративи и њихови потенцијали с оне стране дискурса о моћи*; 2.3. *Многострука именована Дериде*; 2.4. *Замуцкивање језика као стил и стратегија отпора*; 2.5. *Ланци Маркова и варирање језика кроз приче*; 2.6. *Лиотарови фразални универзуми и наративи: инвагинација и mise-en-abîme*. Треће поглавље обухвата пет потпоглавља: 3.1. *Заплетеност у приче*; 3.2. *На путу ка филозофији прича и путеви филозофије прича*; 3.3. *Звездано небо Хомера и звездано небо Канта – различите приче и заглавља прича у другачијим временима, културама*; 3.4. *Троструко разумевање mimesis*; 3.5. *Поетика воље (сogito-a) и поетика прича (језика)*. Четврто поглавље обухвата шест потпоглавља: 4.1. *Поетизована култура: позив ка стварању мноштва вокабулара*; 4.2. *Мисаони експерименти*; 4.3. *Аргументација и нарација – могућност немогућег*; 4.4. *Дантов пакао*; 4.5. *Приповедање без тврђења*; 4.6. *Методологија интерпретационих конструката*.

Први део рада посвећен је уводним разматрањима и испитивању методолошке легитимности нарације. У другом делу је тематизован постструктуралистички модел нарације – постмодерна и деконструкција. Трећи део рада резервисан је за херменеутичко-феноменолошки модел нарације, док се кандидат у четвртм делу бави аналитичким моделом нарације. Након поменутих већих целина, које чине језгро рада, кандидат изводи закључна разматрања.

Једна од основних теза које кандидат заступа јесте та да се струјања савремене филозофије језика могу најодлучније приближити језику и показати га у његовом *аутентичном облику*, наиме, као *чисто мноштво (контингентних) прича*. Као вид могућег разоткривања препознат је *наративни метод*.

Дефинишући и описујући предмет (проблем) истраживања, кандидат наводи да се у читавом пољу савремене филозофије језика – било имплицитно, експлицитно, или пак само фрагментарно – очитује и наслућује потреба за потпунијим и

аутентичнијим разумевањем језика. Истовремено се тврди да се, унутар теоријских концепција аутора и идеја које припадају области савремене филозофије језика, може увидети исходиште наративног метода – тачније, да се ту могу отворити прилике за оцртавање његових контура. Предмет самог истраживања је усмерен ка анализи тих теоријских концепција и аутора.

Концептуална анализа текстова у дисертацији извршена је у складу са одабраним релевантним ауторима и идејама. С тим у вези, репрезентативни избор из литературе која је коришћена приликом израде дисертације обухвата ауторе чији владајући ставови и схватања доприносе изради оригиналног научног рада. То су, у првом реду, Ролан Барт и његова публикација *Шуштање језика, Филозофска истраживања* Лудвига Витгенштајна, *Истина и метода* Ханса-Георга Гадамера, *Нарација и знање* Артура Дантоа, *Истраживања о истини и интерпретацији* Доналда Дејвидсона, *Есеји критички и клинички* Жила Делеза, *Проблеми модерне критике* Пола де Мана, *О граматици* Жака Дериде, *Интерпретациони конструкти* Ханса Ленка, *Раскол* Жан-Франсоа Лиотара, *Сумрак идола* Фридриха Ничеа, тротомна студија *Време и прича* Пола Рикера, *Филозофија и огледало природе* Ричарда Рортија, *Лингвистичка животиња* Чарлса Тејлора, *Поредак дискурса* Мишела Фукоа, *Пут ка језику* Мартина Хајдегера, *Учење филозофије* Михаела Хампеа, тзв. *Geschichten* фаза Вилхелма Шапа, и др.

С обзиром да је сама дисертација усмерена на профилисање својеврсне методологије, која се истовремено приказује и примењује, потребно је у овом смислу истаћи да се, како сâм кандидат наводи, из области филозофије језика и њеног блиског суседства најлакше уочава како језик допушта да се обликује *метод наратије*.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Кандидат Немања Мићић у уводном поглављу указује на потребу преиспитивања наративног метода у оквиру савремене филозофије. Као полазиште се узима филозофија језика и то онако како је разрађена у три контекста меродавна за профил савремене филозофије: у контексту постструктурализма (деконструкција и постмодерна), затим контексту херменеутичко-феноменолошке струје мишљења и напослетку у контексту аналитичке филозофије. Већ у уводним разматрањима показује се значај феномена језика као таквог, на којој ће кандидат инсистирати од почетка до краја своје дисертације. Из увода се јасно види шта је циљ ауторових истраживања, а препознаје се и значај повезивања наративног метода с феноменом језика као таквог.

У другом поглављу аутор скицира постструктуралистички модел наратије. Пошто је тај модел најпотентнији када је у питању повезивање тематике феномена језика с наративним методом, јасно је да се кандидат посебно у овом поглављу фокусирао на мноштеност прича као топос што га негују управо постмодернистички и деконструктивистички аутори. Одабир аутора (Барт, Делез, Дериде, Лиотар, Фуко и др.) показује да је кандидат темељно упознат са савременом француском филозофијом која је можда у највећој мери присвојила и разрадила наратију као посебан метод. Чак се може препознати извесна сродност кандидатових личних теоретских ставова и размишљања постструктуралистичких аутора.

Треће поглавље дисертације посвећено је херменеутичко-феноменолошком моделу наратије. Као главни представник тог модела одабран је с правом Вилхелм Шап

који је заслужан за разраду засебне *филозофије прича*. Кандидат пажњу посвећује и Полу Рикеру, критички анализирајући његов покушај „спаса“ идеје субјекта путем „наративне конструкције идентитета“. У овом поглављу кандидат показује спремност да се спроведе и критичка рефлексивна неких појмова што се користе у херменеутичкој и феноменолошкој традицији.

Сходно намери да се прикажу најрелевантније струје данашњег мишљења које се баве методом наратије, кандидат сасвим доследно обрађује и аналитички модел у четвртом поглављу. У групу аутора који се овде обрађују не спадају само у ужем смислу аналитички аутори, него и они прагматистичке провенијенције: Артур Данто, Ричард Рорти, Ханс Ленк, Михаел Хампе. С обзиром да је код аналитичких филозофа акценат обично више на аргументацији него на наратији, кандидат посвећује пажњу и њиховом повезивању овде, а такође и мисаоним експериментима као посебно распрострањеном методу у оквиру аналитичке филозофије. Поред тога што се обрађују познати аутори попут Дантоа или Рортија, овде се проучавају и теоријски формати што се не могу свести на аналитичку филозофију: нпр. Хампеов неопрагматизам или Ленкова филозофија интерпретационих конструката. И овде кандидат показује исцрпно познавање савремених токова филозофског мишљења, али такође и спремност да искорачи из устаљених стаза и испроба нове перспективе мишљења (ауторова концепција чистог мноштва прича).

Кратак закључак рекапитулира кандидатов приступ методу наратије и важност која се овде даје филозофији језика. Наратија и језик се међусобно прожимају, а ни бављење овом темом у склопу приложене дисертације не остаје поштеђено од наратива, већ је њима увелико одређено. На крају и овај рад потврђује доминацију *наративног плурализма* (постојање мноштва контингентних прича).

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Мићић, Немања, „Ниче као прекретница мишљења модерне“, у: Архе, год. XI, 21/2014, Филозофски факултет – Одсек за филозофију, Нови Сад, 2014. (M51) [DOI: <https://doi.org/10.19090/arhe.2014.21.169-181>]

Мићић, Немања, „*Verwindung* нихилизма Ђанија Ватима“, у: Архе, год. XI, 22/2014, Филозофски факултет – Одсек за филозофију, Нови Сад, 2014. (M51) [DOI: <https://doi.org/10.19090/arhe.2014.22.207-220>]

Мићић, Немања, „Две фазе Витгенштајновог разматрања језика“, у: Архе, год. XII, 24/2015, Филозофски факултет – Одсек за филозофију, Нови Сад, 2015. (M51) [DOI: <http://epub.ff.uns.ac.rs/index.php/arhe/article/view/1767>]

Мићић, Немања, „Шта можемо да очекујемо од Ватимове ‚слабе мисли‘?“, у: Архе, год. XIII, 25/2016, Филозофски факултет – Одсек за филозофију, Нови Сад, 2015. (M51) [DOI: <http://epub.ff.uns.ac.rs/index.php/arhe/article/view/2017>]

Мићић, Немања, „Нека запажања о значају Валтера Бењамина“, у: Архе, год. XIII, 26/2016, Филозофски факултет – Одсек за филозофију, Нови Сад, 2015. (M51) [DOI: <http://epub.ff.uns.ac.rs/index.php/arhe/article/view/2028>]

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У докторској дисертацији кандидата Немање Мићића циљ истраживања се састоји у томе да се покаже како савремена филозофија језика кроз различите сегменте дисциплина и струја попут херменеутике, феноменологије, постструктурализма (деконструкције и постмодерне теорије), као и тзв. аналитичке филозофије, отвара прилике за кристалисање једног крајње потентног метода наратије.

Кандидат Немања Мићић у раду показује како уочавање присуства наративног метода, а уједно и поља деловања, пружа шансу да он буде повратно примењен управо на филозофију језика која је апострофирана као полазишна тачка. У раду ће се испоставити да то полазиште није ексклузивно и једино могуће, али ће исто тако да се прикажу унутрашњи разлози за такав приступ. Кандидат сматра да они леже првенствено у уверењу да је поменути пут најконкретнији за што исправније профилисање наративног метода. Такође, кандидат наводи да је то најпре оствариво кроз укрштање *приче* наративног метода и нешто ширег подручја (филозофије) језика, које се, у самом раду, фундаментално разумева као мноштво прича. У својој дисертацији кандидат заступа тезу да смо управо путем прича у стању да најједноставније продремо и допустимо језику да на површину изнесе својеврсну методологију.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У својој дисертацији *Наративни метод у савременој филозофији језика* кандидат Немања Мићић развија тезу о филозофији језика као пољу за профилисање метода наратије. Резултат довођења филозофије језика и метода наратије на тај начин јесте њихово међусобно обogaћивање: различити правци у оквиру савремене филозофије језика показују се као потентни за креирање одређеног типа наратије, али исто тако употреба различитих типова наратије баца светло на разлике што постоје између поменутих праваца. Из тог разлога се ова дисертација може разумети не само као прилог бољем разумевању савремене филозофије језика, него и као прилог филозофској методологији. Приказ резултата истраживања је јасан и доследан. У краћој форми он може да се ишчита из *Закључних разматрања*.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација је написана у складу са образложењем из пријаве теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Дисертација садржи све неопходне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Дисертација је оригиналан допринос филозофској науци зато што показује разноврсност употребе наратије у филозофији, а у извесном смислу даје и методолошки увод у филозофију језика. Њена вредност лежи у превазилажењу једностраног приступа методу наратије као и фаворизовању само једног правца мишљења у филозофији језика, што није чест случај у контексту академске филозофије на нашим просторима.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Дисертација нема нити формалне нити садржинске недостатке. Отворена питања леже у природи саме ствари, а она проистичу из оригиналног кандидатовог приступа теми. Дискусија тих питања може евентуално да буде предмет саме одбране дисертације, а с обзиром на систематски потенцијал тих питања за очекивати је да ће њихова дискусија бити плодна и инспиративна.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

- **да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана**
- ~~— да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуну односно измени) или~~
- ~~да се докторска дисертација одбија~~

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Датум: Нови Сад, 23.09.2019.

Др Уна Поповић, председник комисије

Др Жељко Радинковић, члан комисије

Др Дамир Смиљанић, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.